

Насреддин в России

Nasreddin in Russia

4

выпуск
issue

Только для некоммерческого распространения For noncommercial redistribution only

թողարկում՝ հայերեն և ուզբեկերեն

арман ва ўзбек тилларидаги нашр

Совместный проект мигрантов и художников Санкт-Петербурга

Jointly produced by Saint-Petersburg migrants and artists

Айриликда бирга

Мана анча йиллардан буён Насриддин пул топиш учун Россияга боради. У оиласидан узокда қандай қилиб яшамоқда? Оиласи эса усиз қандай яшаб келаяпти? Умуман айтганда, интернет ривожланиб, оммавий мухожирлик авж олган вақтда оила ўзи нима? Уйдан узокда меҳнат қилиш яқинларнинг ўртасидаги муносабатга кучли таъсир ўтказиши мумкин. Эркак ва аёлнинг ўз ўрни мавжудлигидек анъанага нима бўлади? Биз айнан турмуш ўртоқлари узокда бўлгани учун нафақат ўз оиласига, балки жамоатчилик учун бўлган масъулиятни ҳам бўйнига олган аёлларни учратдик.

Ўзга юртда янги муносабатлар қандай шаклланади? Нима учун баъзилар ўз тўйига пул топиш учун ишлашга келса, бошқалар шу ерда никоҳ тузиб, муқим қолишга интилишади? Шаҳарликларнинг оилага бўлган қараши таъсири остида мухожирларнинг қариндош-уруғчилиқдек тушунчалари қай даражада сақланиб қолаяпти? Муҳаббатчи? Бугунги кунда у қаерда ва қандай шаклларда мавжуд бўлиши мумкин? Ушбу саволларга жавоб излаш учун биз Петербург шаҳридаги Тожикистон ва Ўзбекистонлик мухожирлар билан суҳбатлашдик, шунингдек, аҳолиси кулгу-ҳазиллар билан айрилик азобини енгиллаштиришга интиладиган мамлакат – Арманистонга саёхат қилдик.

Тўртинчи сонимиз рус, ўзбек ва арман тилларида чоп этилди. Биз газетамизнинг бунданга кўп тилларда нашр этилишини истар эдик. Келажакда нашрларимиз Россияга келиб, меҳнат қиладиган барча мухожирларнинг тилида – тожик, қирғиз, молдав, озорбайжон, украин ва бошқа тилларда чоп этилишини истар эдик.

ТЕМА НОМЕРА:

Вместе порознь

Вот уже много лет ездит Насреддин на заработки в Россию. Как ему живется в разлуке с семьей? Как живет без него семья? Что вообще такое семья в эпоху массовой рабочей миграции? Наемный труд вдали от дома может сильно изменить отношения между близкими. Что происходит с традиционными ролями мужчины и женщины? Мы встречали жен, которых именно разлука с мужьями побудила взять ответственность не только за свою семью, но и за дела общины.

Как в новой стране складываются новые отношения? Почему одни приезжают для того, чтобы заработать на свадьбу, в то время как другие стремятся заключить брак, чтобы остаться? Как сосуществуют свойственное горожанам представ-

ление о семье как о союзе мужа, жены и детей с пониманием семьи как большой общины родственников? А любовь? Где и в каких формах она возможна сегодня?

В поисках ответов мы общались с мигрантами из Таджикистана и Узбекистана в Петербурге, а также совершили путешествие в Армению – страну, где юмор помогает людям справляться с тяготами разлуки.

Четвертый выпуск выходит на русском, узбекском и армянском языках. Нам хотелось бы, чтобы языков было еще больше. В будущем мы хотели бы перевести нашу газету также на таджикский, киргизский, молдавский, азербайджанский, украинский и другие языки, на которых читают приезжающие в Россию люди.

Together Apart

Nasreddin has been traveling to Russia for many years to earn money. How does he live apart from his family? How does his family handle his absences? What is a family in an age of large-scale labor migration? Wage labor far from home can have a huge effect on relationships amongst loved ones. What happens to the traditional roles of men and women? We have met women who were moved by the long absences of their husbands not only to take charge running their families but also running their communities.

What kind of new relationships take shape in countries of immigration? Why do some migrant workers arrive to earn money to get married back at home, while others plan to get married in the new country and stay? How do different conceptions of family—the modern urban notion of family as a pact amongst husband, wife, and children, versus the largely rural understanding of family as a large community of relatives—coexist? And what about love? Where is it possible nowadays? What shapes does it take?

Looking for answers to these questions, we spoke with migrant workers from Tajikistan and Uzbekistan in Petersburg. And we took a trip to Armenia, a country whose famous sense of humor has helped people cope with the hardships of separation.

The fourth issue of our newspaper has been published in Russian, Uzbek, and Armenian. In future, we would like to translate the newspaper into Tajik, Kyrgyz, Moldovan (Romanian), Azeri, Ukrainian, and the other languages spoken by the people who come to Russia to work and live.

– Қай тарзда турмуш кургансизлар?
– Мен уни ўғирлаб кетганман.
– У эмас, мен уни ўғирлаганман!

– Ինչպե՞ս ամուսնացաք:
– Ես նրան փախցրել եմ:
– Էդ ես եմ նրան փախցրել:

Տարանջատված միասին

Նասրեդինը տարիներ շարունակ Ռուսաստան խոպան է գնում: Ընտանիքից հեռու ինչպե՞ս է ապրում: Ինչպե՞ս է ընտանիքն ապրում առանց նրա: Չանգվածային աշխատանքային միգրացիայի ժամանակներում ի՞նչ է ընտանիքն առհասարակ: Տանից հեռու վարձու աշխատանքը կարող է այլափոխել մտերիմների հարաբերությունները: Ի՞նչ է կատարվում տղամարդու և կնոջ ավանդական դերերի հետ: Մենք

կանանց էինք հանդիպում, որոնց հենց ամուսինների հետ բաժանումն էր դրդում պատասխանատվություն վերցնել ոչ միայն ընտանեկան հարցերի, այլև համայնքի գործերի համար:

Ինչպե՞ս են նոր երկրում ձևավորվում նոր հարաբերությունները: Ինչու են ոմանք գալիս հարսանիքի համար փող աշխատելու, իսկ մյուսները ձգտում են պսակվել և մնալ: Ինչպե՞ս են համագոյակցում քաղաքայինների

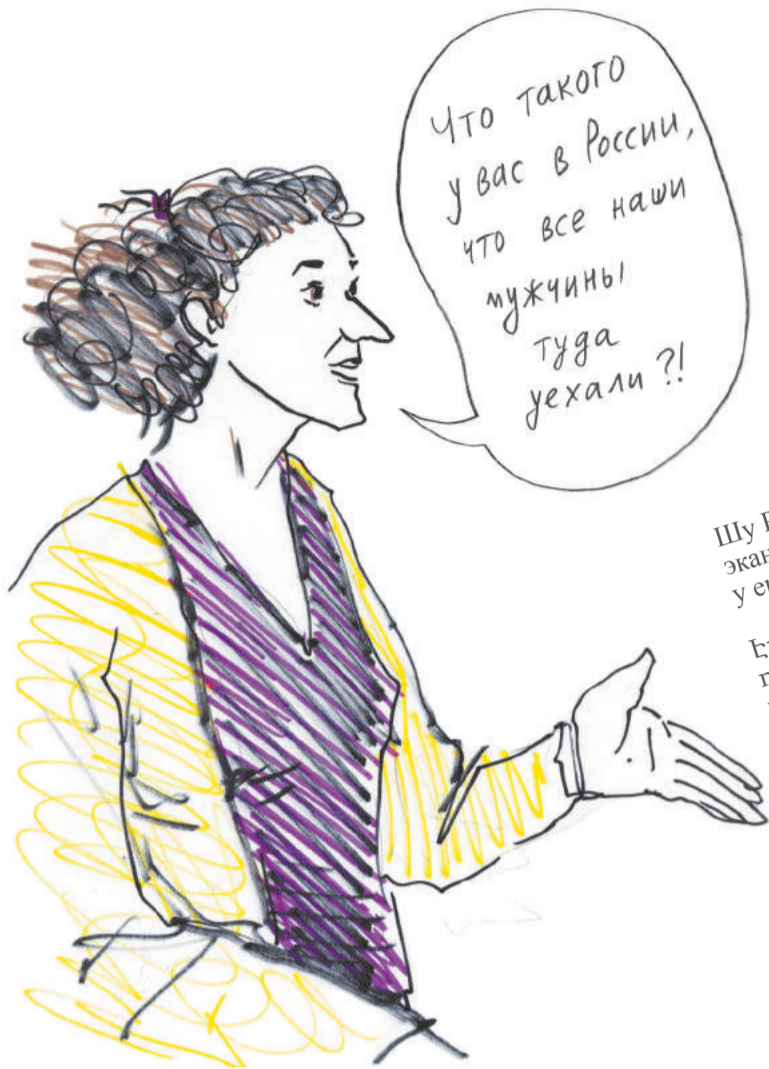
բնորոշ ընտանիքի՝ որպես տղամարդու, կնոջ և երեխաների միության մասիկ պատկերացումները և ընտանիքի որպես բարեկամական մեծ համայնքի ընկալումները: Իսկ սե՛րը: Որտեղ և ի՞նչ ձևաչափերով է այն հնարավոր այսօր:

Պատասխաններ փնտրելիս Պետերբուրգում շփվում էինք Տաջիկստանից և Ուզբեկստանից միգրանտների հետ, ինչպես նաև ճամփորդեցինք Հայաստան երկիր,

որտեղ հումորն է օգնում հաղթահարել բաժանման դժվարությունները:

Չորրորդ թողարկումը լույս է տեսնում ռուսերեն, ուզբեկերեն և հայերեն լեզուներով: Կցանկանալիք, որպեսզի լեզուներն ավելի շատ լինեն: Ապագայում կուզեինք թարգմանել թերթը տաջիկերեն, դրոզերեն, մոլդավերեն, ադրբեջաներեն, ուկրաիներեն և այլ Ռուսաստան եկող մարդկանց համար հարազատ լեզուներով:

В одном селе, из которого все Барча эркаклар ишлаш Մի գյուղում, որտեղից բոլոր

Что такого у вас в России, что все наши мужчины туда уехали?!

Шу Россиягизда нима бор экан, намунача эркакларимиз у ерга кетавермаса?!

Էդի՞նչ կա ձեր տուհայտաններում, որ մեր տղանարդիկ գնում են:

-Что такое семья?
-Всё наше село - одна Большая семья, в которой деньги закончились.

- Оила - бу нима?
- Бутун кишлогимиз - катта бир оила. Пули тугаган оила...

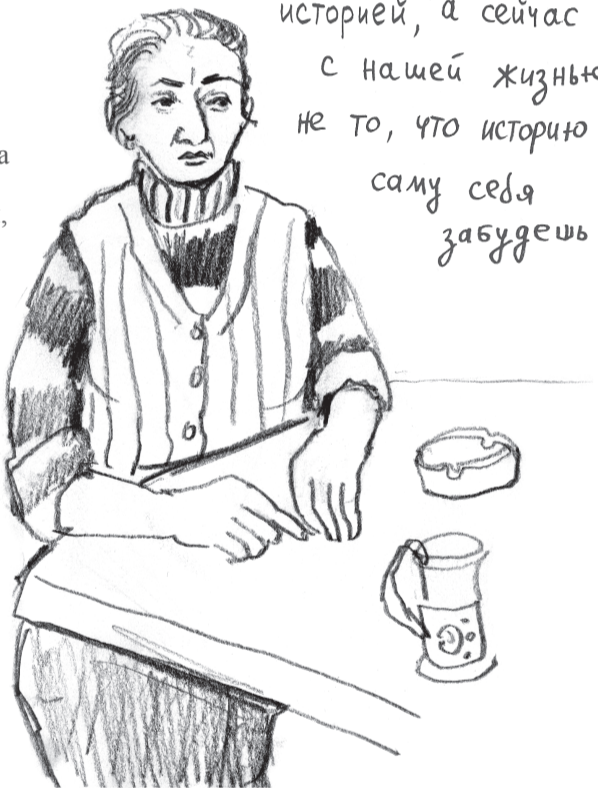
- Ի՞նչ բան է ընտանիքը:
- Մեր գյուղը՝ մի մեծ ընտանիք է: Որում փողերը պրծել են:

Раньше увлекалась историей, а сейчас с нашей жизнью не то, что историю - саму себя забудешь!

Аваллари тарихга жуда кизикар эдим. Хозир эса тарих у ерда колсин, ўзингни эсдан чикариб кўясан!

Առաջ պատմությունը էի հետաքրքրվում, իսկ հիմա էս կյանքով ոչ թե պատմությունը՝ ինքի թե՛ կոնոանա:

Я домохозяйка, лишней раз из дома не выхожу. Зато часто выхожу в интернет, особенно если у нас в селе что-нибудь не так. Меня всё областное начальство знает!

Տնային տնտեսուհի եմ, ավելորդ անգամ տանից դուրս չեմ գալիս: Բայց հաճախ ինտերնետ եմ մտնում, հատկապես, երբ գյուղում մի բան էն չի: Ինձ մարզային ղեկավարությունում էլ գիտեն:

Мен уй бекасиман, иложи борича уйдан нарига чикмайман. Аммо интернетга тез-тез кириб тураман, айникса кишлогимизда бирор-нима килинмай колса, фаоллигимни кўринг! Мени бутун вилоят ҳокимияти жуда яхши таниб колган!

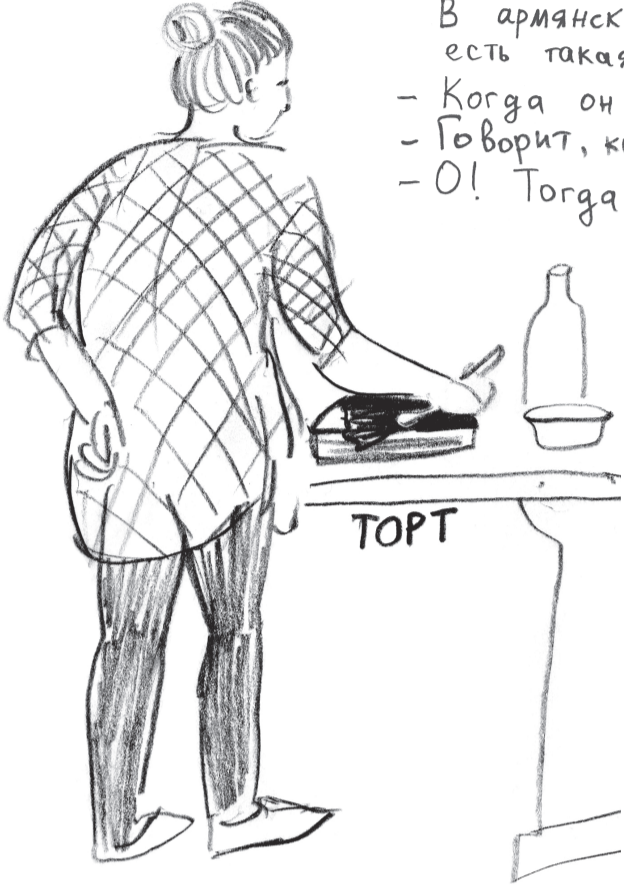
Мужчины уехали на заработки...

учун кетган бир кишлокда...

տղամարդիկ խոսքն են գնացել...

В армянском сериале „Теория гастарбайтерства“ есть такая шутка:
 - Когда он вернётся?
 - Говорит, когда закончит класть асфальт.
 - О! Тогда можно и не ждать, Россия - бескрайняя!

Арманларнинг „Гастарбайтерлик назарияси“ сериалида шундай ҳазил бор:
 - У қачон қайтаркан?
 - Асфальт қуйишни тугатса, қайтаркан.
 - Э! Унда кутиб оворга бўлма, Россия — бепоён, хали бери тугамайди!

«խոսքնի տեսություն» հայկական սերիալում այսպիսի մի կատակ կա.
 - Երբ է նա վերադառնալու:
 - Ասել է՝ երբ ասֆալտ փռելը վերջացնի:
 - Օ, ուրեմն կարելի է չսպասել՝ անձայրածիր է Ռուսաստանը:

— Խճայիննինգիզ Ռոսսիաճալիգիճա շերիկմայիսիզմի?
 — Շերիկիշգա վաքտ իյճ. Բու երճա աճլլիկ վազիֆալարիմիզ տճլիբ ճիտիճի:
 Բոլալարիմիզգա մաքտաճա իսիկլիկ Բերիշլարիգա ճրիշճիկ, յյին յյնաշլարի
 յչոն մայճոնչա կոճրիլիլիշինի տալաբ կիլիբ օլճիկ. Կճշնիլարիմիզ մոխոջ
 ախվոճա կոլիբ կեցիշգանճի, յլարգա մոլ օլիբ Բերիշգա ճրճամաշլճիկ.
 Շերիկիբ Բյլիբիսիզ!

— Չէ՞ր կարոտում, երբ ամուսինը Ռուսաստանում է:
 — Կարոտելու ժամանակ չկա: Մենք ստեղ մեր կանանց գործերով ենք.
 Ինքներս ենք հասել նրան, որ երեխեքի համար դարձրում ջեռուցում
 քաշեն և խաղահրապարակ կառուցեն: Շարևաներն էլ շատ
 կարիքավոր էին: Օգնեցինք, հիմա կով ունեն:
 Կարոտելու ժամանակ չկա:

— Ես ռեգուլյար սպորտով եմ զբաղվում՝ շտանգս
 եմ բարձրացնում:
 — Ես էլ մեկ կարտոֆիլի մեշով եմ կրում, մեկ՝ թրիթի:

- Я регулярно занимаюсь спортом;
 поднимаю штангу!

- Я тоже! Регулярно поднимаю
 то мешок картошки,
 то навоза...

— Դոիմ սփորտ Բիլան շոջոլլանաման : շտանգա կճտարաման.
 — Մեն համ շոջոլլանաման. Բիր կարասա կոլաբ կարտոշկա կճտարաման,
 Բիր կարասա կոլաբ տեզաք...

- Не скучаете, когда муж в России?
 - Скучать некогда.

У нас тут свои женские дела:
 сами добились, чтобы детям в школе
 провели отопление и построили
 площадку для игр.

Соседи очень нуждались —
 мы им помогли корову достать.

Не заскучаешь!

Մո Ռոսսիաճիճա մենգա համ իշ տոլիլսա ճիճի, կեճվորարճիմ!
 Բնճ համաշ գորճ գոնճվեր, Ես էլ Ռուսաստան կզնալի:

Нашлась бы работа для меня,
 и я бы в Россию поехала!

Цена брака

Ամուսնություն

Стоимость свадьбы в Таджикистане и Узбекистане – от 400 ты

Հարսանիք անելը Տաջիկստանում և Ուզբեկստանում սկսվում է 400 հազար ռուբլից:

qir

Турмуш нархи

сяч рублей и выше

Тожикистон ва Ўзбекистонда тўй ўтказиш учун 400 минг рублдан бошлаб пул сарфланади

Ўшаун шнннлқалр: Ғал шнннлқалр еднн ш қнннл:

уборщикам Невского

кўринмас тозалавчиларига бағишланади Եւսանելի հաշվաքարարներին

пиджаке. И я поклялся, что пока жив, я буду с тобой. Я буду сдувать с тебя пылинки, ухаживать, как за родным отцом.

Вот уже много лет я выполняю невидимую работу. Я не должен смущать местных своим видом. Словно новая невестка в семье, я должен успеть подмести улицы и спрятаться до того, как проснутся люди.

Первое время, когда я еще дерзал изредка выходить днем, я надеялся, что мы оба привыкнем друг к другу при свете. Мой страх пройдет, ты перестанешь чувствовать неловкость от моего облика и акцента. Люди в основном относились ко мне хорошо: вежливо не замечали. Только раз был случай, когда парни, совсем еще молодые, почти мальчишки, вдруг окружили и начали обзывать, толкать что есть силы с криками: «Россия для русских! Это наш город!» «Нет, не ваш!» – скорчившись под ударами, думал я. «Ты мой! Ты наш! Город дворников-призраков, каждую ночь отмывающих тебя от грязи. Ты – город того седеющего армянина, которому один из вас наступил на пальцы, когда тот клал плитку на тротуаре. Ты – город ночных грузчиков и сортировщиков. Тех, кто выполняет скрытую от глаз грязную тяжелую работу. Ты мой! Ты мой! Никто не любит тебя так, как я!» Но ты наблюдал за моим избиением с холодным безразличием. Не дрогнув ни одним домом, не поведа мостом. Твоя безучастность ранила больней, чем удары. Что ж... Меня предупредили, что у тебя каменное сердце.

Мне некого винить. У меня могла быть другая жизнь. Могла быть родина, могла быть семья, уважение. Я сам сделал свой выбор. Сначала были звонки, голоса, просьбы, мольбы, угрозы. Я выбрал тебя. Шло время. То прошлое и то будущее, с которым связывали меня голоса, отступали все дальше и дальше, теряли признаки реальности. Сейчас я даже не до конца могу быть уверен, что они не были сном. Я остался с тобой. С тобой и со своей рухнувшей надеждой, что ты признаешь меня. Один на один. Не гражданин. Не турист. Неизвестно чей ночной фантом.

остидан ўзини йўқотиб қўйган қараши, уруш қахрамони оиласининг ногинчилиги, унинг кийимида узилган тугмаси ёдимга тушиб, қасам ичдим: то тирик эканман, сен билан бирга бўламан. Сени кўз қорачиғимдек асрайман, ўз отамни авайлагандек, сени парваришлайман.

Мана неча йиллардан буён кўримсиз ишни бажариб келаман. Маҳаллий аҳолини ташки қўринишим билан эътиборини жалб қилмаслигим керак. Худди янги келиндек, одамлар уйғонгунга қадар кўчаларни супуриб, яшиниб олишим керак.

Дастанларим келган кунларим, кундузи кўчага аранг-арангда чиқиб турардим, бир биримизга кўникиб кетишимизга умид қилардим. Менинг кўркувим йўқолиб боради, сен эса кўринишим ва акцентим туфайли ўзингни ноқулай хис этмай қўясан. Одамлар асосан менга яхши муомалада бўлишарди: борлигимни илтифот билан сезмай қўя қолардилар. Бир мартагина бехосдан ёш йигитлар тўдаси мени ўраб олиб, лақаб билан масхара қила бошлашган, бир бирларига мени итариб, бор қучлари билан «Россия руслар учун!», «Бу бизнинг шахримиз!» дея дўппослай кетишганди. Зарбалар туфайли гимрайиб ётарканман, «Сенларники эмас!» деб ўйлар эдим. «Сен меникисан! Сен бизникисан! Сени хар тун кир ва ахлатдан тозаловчи «арвохларнинг» шахрисан. Сен анави йўлакчага гишт тераётган вақтида бармогини юриб кетаётган одамларнинг бири эзиб олган, сочиға оқ тушган арманнинг шахрисан. Сен тунги вақтда юк кўтарувчи ва нарса ажратувчиларнинг шахрисан. Кўзга кўринмас, яширин тарзда энг оғир ва энг кир ишларни бажарувчиларнинг шахрисан. Сен меникисан! Меникисан! Хеч ким сени мендек ёқтирмайди!» Бирок сен мени дўппослашларига совук бефарклик билан гувоҳ бўлиб турдинг. Бирор уйинг, бирор кўпригинг қимирлаб қўймади. Бефарқлигинг мен учун дўппослаганларидан ҳам оғирроқ зарба бўлди. Нимаям дердим... Юрагинг тош экани хақида мени оғохлантиришган эди.

Хеч кимни айблай олмайман. Ҳаётим умуман бошқача бўлиши мумкин эди. Оилам, Ватаним, хурматим бўлиши мумкин эди. Ўзим шу йўлни танладим. Аввал кўнғироклар, овозлар, илтимослар, пўписалалар бўлди. Шунда мен сени танладим. Вакт ўтгани сари ўша овозлар билан мени боғлаб турган ўтмиш ҳам, келажак ҳам мандан узоклашиб бораверарди, хақиқийлигини йўқотаверарди.

քուրիկներին ու եղբայրներին, իսկ ոմանք էլ հույս ունեն, որ կկարողանան իրենց երեխաներին հանել խորը աղքատությունից, նրանց տալ ուրիշ, ավելի լավ կյանք ունենալու հնարավորություն: Բայց ոչ էս: Ես դա անում եմ հանուն քեզ, հանուն քո մասին իմ երազանքի:

Դա սեր էր առաջին հայացքից: Կես ժամ էլ չէր անցել, ինչ հիշողությունները ջնջող բազմօրյա ուղևորությունից հետո իջել էի գնացքից, իսկ էս արդեն գիտեի՝ այստեղ եմ հավերժ: Չէի հասկանում՝ արդյոք առաջին անգամ էի այստեղ գալիս, թե վերադարձել եմ այնտեղ, որտեղ պետք է ծնվեի:

Լուսաբացն առաջին սառը ճառագայթներով աչքերս մխրճեց պողոտաներն ու ոսկե սայրի բարակ ասեղնասայրը, արցունքախառը հայացքս անցկացրեց ցավալու աստիճան ուղիղ ուրվագծերով՝ վերկերտելով դրա սովորական հետագծերն ինձ նոր տեսողությամբ օժտելու համար: Ես պատրաստ էի քանդել ու վերափոխել իմ ողջ էությունն ու այն քեզ համապատասխանեցնել: Սակայն քո հպարտ անթերի գեղեցկության հետևում անգորություն նկատեցի: Քո քարացած փոկածությամբ ինքը քո մասին հոգ տանել չէիր կարող, ամաչում էիր ընդունել, բայց էս քեզ պետք էի, այդքան պետք: Հանկարծ հիշեցի հանկարծակի այրիացած ակասկալի տոհմի մեծի, պատերազմի վետերանի շվարած հայացքը մտայլ հոնքերի տակից ու բաճկոնի պոկված կոճակը: Ու երդվեցի քանի կամ, քեզ հետ եմ լինելու: Մաքրելու եմ փոշու ամեն մի մասնիկն ու խնամելու եմ հորս պես:

Արդեն քանի տարի է անտեսանելի աշխատանք եմ կատարում: Ես չպետք է տեղացիներին անհանգստացնեմ իմ տեսքով: Ընտանիքի նորահարսի պես պետք է հասցնեմ ավել փողոցն ու թաքնվել, քանի դեռ մարդիկ չեն արթնացել:

Սկզբներում, երբ դեռ համարձակվում էի երբեմն ցերեկը դուրս գալ, հույս ունեի, որ միմյանց կսովորենք լույսի ներքո: Վախս կանցնի, դու կդադարես անհարմար զգալ տեսքից ու ակցենտիցս: Մարդիկ հիմաականում ինձ լավ էին վերաբերվում քաղաքավարի անտեսում էին: Միայն մի անգամ դեպք պատահեց, երբ մի քանի տղաներ դեռ շատ երիտասարդ, գրեթե պատանիներ, հանկարծ շրջապատեցին ու սկսեցին վիրավորել, ամբողջ ուժով հրել ու բղավել. «Ռուսաստանը

Нет, не то, что мне платят вдвое меньше за двойную работу, не то, что случись со мной болезнь — никого не будет рядом, и мне грозит голодная старость, — не дает мне покоя. Твое двуличие — вот что действительно сводит меня с ума, заставляет рыдать в отчаянии. По вечерам ты ждешь меня. Ночью мы близки до последних пределов близости. Я знаю тебя таким, каким не знает никто. Ты открываешь мне все свои слабости и изъяны. Нет никого роднее нас, и нельзя представить, что это может быть иначе. Но днем все меняется. Ты не замечаешь меня. Как будто мы не знакомы, как будто ничего не было. Как будто меня не существует. У тебя есть свои, коренные жители. Перед ними ты красуешься, с ними ты веселишься и скорбишь, празднуешь праздники и переживаешь траур. С ними вы растите детей и хороните стариков. И я должен исчезнуть, раствориться в небытии до наступления следующей ночи.

Если быть до конца откровенным, страшнее всего то, что я и сам не знаю, существую ли я на самом деле. Невидимый и не замечаемый никем, как я могу быть в этом уверен? Какие у меня есть доказательства? Если этим вечером я не выйду на работу, останешься ли ты грязным, или тут же найдется кто-то другой мне на смену? Убранный другими руками, почувствуешь ли ты разницу? заметишь ли что-то? Есть я или меня нет? Кто я? Каков я? Нет, я не существую. Кто-то другой пишет за меня. Ночь растворила меня в себе. Ночь, только ночь — моя сущность.

Хозир улар туш эмас, рўё бўлганини ҳам ишонч билан айта олмайман. Мен сен билан қолдим. Сен ва мени тан олишинг борасида парчаланган умидим билан қолдим. Ёлғиз. Ё фукаро эмас, ё турист эмас, кимнинг сароби эканим номаълум. Йўқ, икки баробар кўп ишлаб, икки баробар кам маош тўлашлари ҳам, касал бўлиб қолсам, олдимда ҳеч ким бўлмалиги ҳам, мени очлик ва ночор қарилик кутаётгани ҳам тинчимни бузмайди. Сенинг иккиозламачилигинг аклимдан оздиради, ноиложликдан дод солиб, фарёд қилишимга мажбур этади. Кечалари мени кутасан. Тунлари иложи борича яқинимиз. Мен сени ҳеч ким билмайдиган тарафдан биламан. Менга барча заифлик ва яраларингни очасан. Биздек бир бирига яқин ҳеч ким бўлмаса керак. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Лекин кундузи барчаси ўзгаради. Мени сезмайсан. Гўё бир биримизни танимайдигандек, ҳеч нарса бўлмагандек. Гўё мен мавжуд эмасман. Ўзингни маҳаллий аҳолинг бор. Улар олдида бор нафислигингни кўрсатасан, улар билан хурсандчилик ва ғам-қайғуни бирга ўтказасан. Улар билан фарзанд катта қиласизлар, қариларни сўнгги манзилга кузатасизлар. Мен эса йўқ бўлиб қолишим керак, то тун бошлангунига қадар саробга айланишим, мавжудлигимдан воз кечишим керак.

Ростини айтадиган бўлсам, ўзим ҳам мавжудманми йўқми билмайман, энг кўркинчилиси ҳам шу бўлса керак. Ҳеч кимга кўринмасам, ҳеч ким мени сезмасам, буни қаердан билишим мумкин? Қандай исботим бор? Агар кечаси ишга чиқмасам, кирлигингча қолиб кетасанми ёки ўрнимга дарров бошқаси топила қоладими? Бошқасининг кўли билан тозаланган вақтинг, менинг ўрнимни, фарқни сезармикинсан? Бирор нимани пайқармикинсан? Борманми ёки йўқманми? Кимман? Қандайман? Йўқ, мен мавжуд эмасман. Бошқа бир одам менинг ўрнимга ёзаяпти. Тун мени ўзида эритиб юборди. Тун, фақатгиган тун менинг мавжудлигимдир.

тунуներին և: Մա մե՛ր քաղաքն է»: «Ո՛չ, ձերը չէ», մտածում էի հարվածների տակ ծալված: «Դու ի մե ես: Դու մե ըն ես: Ամեն գիշեր քեզ կեղտից մաքրող ուրվական հավաքարարների քաղաքը: Դու այն ձերնակող հայի քաղաքն ես, ում մատները ձեզնից մեկը տրորեց, երբ նա մայրի վրա սալիկներ էր շարում: Դու գիշերային բեռնակիրների ու տեսակավորողների քաղաքն ես: Նրանց, ովքեր կատարում են աչքերից թաքցված կեղտոտ ու ծանր աշխատանք: Դու ի մե ես: Իմը: Ոչ ոք քեզ իմ պես չի սիրում»: Բայց դու հետևում էիր իմ ծեծին սառն անտարբերությամբ: Շենքը անգամ չցնցվեց, կամուրջը չթռվեց: Քո անտարբերությունն ավելի ցավոտ էր, քան հարվածները: Դե ինչ... Ինձ զգուշացնում էին, որ քո սիրտը քարից է:

Ոչ որի մեղադրելու չունեմ: Ես կարող էի այլ կյանք ունենալ: Կարող էի հայրենիք ունենալ, ընտանիք, հարգանք: Ես ինքս եմ ընտրությունս կատարել: Սկզբում զանգեր էին, ձայներ, խնդրանքներ, աղերսանքներ, սպառնալիքներ: Ես ընտրեցի քեզ: Ժամանակը անցնում էր, և այն անցյալը, այն ապագան, որի հետ ինձ կապում էին ձայները, ավելի ու ավելի էին նահաջում, կորցնում իրականության նշանները: Հիմա նույնիսկ չեմ կարող ամբողջովին համոզված լինել, որ դրանք երազ չէին: Ես մտածեցի քո հետ: Քո ու իմ փլուզված հույսի հետ, որ դու ինձ կընդունես: Դեմ առ դեմ: Ոչ քաղաքացի, ոչ չգրասաշրջիկ. անհայտ մեկի գիշերային տեսիլք:

Ոչ, ինձ չի մտահոգում այն, որ ինձ կհստվ չափ են վճարում կրկնակի աշխատանքի դիմաց, որ, եթե իվանդանամ, կողքիս ոչ ոք չի լինի ու որ ինձ քաղցած ծերություն է սպասում: Քո երկերեսանիությունն է ինձ իրականում խենթացնում, ստիպում հուսալքությունից հեկեկալ: Ամեն երեկո սպասում ես ինձ: Գիշերը մինչև մտերմության հնարավոր եզրը մտերիմ եմ: Ես քեզ ճանաչում եմ այնպիսին, ինչպիսին ոչ ոք չի ճանաչում: Դու ինձ բացում ես քո բոլոր թուլություններն ու թերությունները: Մեզնից հարազատ ոչ ոք չկա, ու այլ կերպ հնարավոր չէ պատկերացնել: Բայց ցերեկն ամեն ինչ փոխվում է: Դու ինձ չես նկատում: Ասես անձանթ եմ, ասես ոչինչ չի եղել: Ասես ես գոյություն չունեմ: Դու ունես քո հարազատ բնիկներին: Նրանց առաջ սերնետում ես, նրանց հետ ուրախանում ես ու տխրում, տոնում ու սգում: Նրանց հետ մեծացնում եք երեխաներին ու թաղում ծերերին: Ու ես պետք է անհետանամ, անէնամ մինչև հաջորդ գիշեր:

Եթե լիովին անկեղծ լինեմ, ապա ամենասարսափելին այն է, որ ինքս էլ չգիտեմ՝ արդյոք իրականում գոյություն ունեմ: Անտեսանելի և բոլորի կողմից աննկատելի, ինչպես կարող եմ վստահ լինել դրանում: Ինչ սպացույցներ ունեմ: Եթե այս երեկո գործի դուրս չգամ, դու կեղտոտ ու կմասս, թե ինչ-որ մեկն ինձ անմիջապես կփոխարինի: Ուրիշի ձեռքերով մաքրված՝ արդյոք կզգաս ու տարբերությունը: Ինչ-որ բան կնկատե՞ս: Ես կամ, թե՛ գոյություն չունեմ: Ով եմ ես: Ինչպիսին եմ: Ոչ, ես գոյություն չունեմ: Իմ փոխարեն մեկ ուրիշն է գրում: Գիշերը լուծել է ինձ իր մեջ: Գիշերն ու փայլն գիշերն է իմ էությունը:

Над выпуском работали:

- Ольга Житлина – главный редактор
- Анна Терешкина – графика
- Андрей Лосич – дизайн, верстка,
- Игорь Кравчук – редактура, корректура
- Зарнигор Омониллаева – перевод на узбекский
- Сохиба Хойитбоева – редактура, корректура узбекского текста
- Нарине Хачатрян, Армен Меликбекян, Юрий Манвелян – перевод на армянский
- Томас Кэмпбелл – перевод на английский

Реплики и шутки материала “В селе, из которого все мужчины уехали на заработки...”, услышаны нами в селе Мец-Масрик (Гехаркуникская область)

Информацию для материала “Цена брака” собрали Дильноза Ашурова и Гуласал Бахтиерова

Отдельная благодарность:

- Эвии Ованнисян, Авику Мальяну, Сафине Хиджобовой, Юрию Манвеляну, Аревик Мартироссян, Андрею Якимову, Севархон и Серожидину Манноновым, Сальбине Карапегян, Хамиду Исмаилову, Сусан Ераносян, Ирине, Зведе, Гаяне Гаспарян, Ерванду Агаджаняну, Армену Астаряну, Валентине Степановне Егазарян, Каринэ Мнацакян и всем жителям села Мец-Масрик

Проект осуществлен в рамках исследовательского проекта “Spaces of Justice across East-West divide” Факультета менеджмента в Университете Тампере при поддержке фонда Коне

Присылайте нам свои шутки, рассказы, рисунки, стихи в группу на сайте «ВКонтакте» «Конкурс шутки Ходжи Насреддина» https://vk.com/nasreddin_v_rossii

Эта газета напечатана небольшим тиражом, и возможно, у авторов никогда не будет денег на переиздание. Не выбрасывайте ее! Когда прочтете, поделитесь ей с кем-то еще!

Санкт-Петербург – Ереван – Мец-Масрик, 2017

Production Team

- Olga Zhitlina – editor
- Anna Tereshkina – illustrator
- Andrei Losich – design, layout
- Igor Kravchuk – editing, proofreading
- Zarnigor Omonillayeva – Uzbek translations
- Sohiba Khoitboyeva – Uzbek editing, proofreading
- Narine Khachatryan, Armen Melikbekyan, Yuri Manvelyan – Armenian translations
- Thomas Campbell – English translations

We heard the statements and jokes reproduced in “In a Village Where the Men All Left to Work” in Mets Masrik, Gegharkunik Province, Armenia.

Dilnoza Ashurova and Gulasal Bakhtiyorova researched the information presented in “The Price of Marriage.”

Special thanks to

- Evia Hovhannisyann, Avik Malyan, Safina Hijobova, Yuri Manvelyan, Arevik Martirosyan, Andrei Yakimov, Sevarkhon Mannonova, Sirojiddin Mannonov, Salbina Karapeyan, Hamid Ismailov, Susan Yeranosyan, Irina, Zveda, Gayane Gasparyan, Yervand Agajanyan, Armen Astaryan, Valentina Eghazaryan, Karine Mnatsakanyan and all the residents of Mets Masrik

Nasreddin in Russia No. 4 was produced as part of the research project «Spaces of Justice across the East-West Divide» at the Faculty of Management, University of Tampere, with support from the Kone Foundation

Send your jokes, stories, drawings, and poems to the Hodja Nasreddin Joke Competition page on the VK social network (https://vk.com/nasreddin_v_rossii)

This newspaper is printed in small editions. It is likely the editors will never have the money to reprint a particular issue, so do not throw it away. After you have read and enjoyed it, give it to someone else.

St. Petersburg – Yerevan – Mets Masrik, 2017